

# Funktionsrätt – frihet att vara den du är

---

## Frihet att vara den du är

Den som har en omfattande funktionsnedsättning ska kunna leva ett liv som alla andra. Det är utgångspunkten för rätten till personlig assistans – en av de största liberala frihetsreformerna i svensk historia.

Liberalerna i Vallentuna står upp för funktionsrättspolitik. Frihet, delaktighet och självbestämmande ska gälla alla – oavsett funktionsförmåga.

### Personlig assistans och LSS: individen först

Den som behöver stöd och service för att kunna arbeta, studera eller sköta sin livsföring ska också få det.

- Bedömningar ska utgå från **individens faktiska behov och situation** – inte vara stelbenta eller fyrkantiga.
- Beviljade insatser ska följas upp så att de verkligen möter behoven.
- Beslut som inte behöver vara tidsbegränsade ska inte vara det – onödig tidsbegränsning skapar oro.
- Kommunikation inom LSS ska vara tydlig och anpassad till mottagaren, så att beslut går att förstå även av den det berör.
- Beroendet av andra gör att **hedersförtryck** och våld i nära relationer kan se annorlunda ut. Personal som möter denna grupp behöver därför kunskap om detta för att upptäcka och hindra.

### Fritid, gemenskap och rörelse för alla

Alla har rätt till en meningsfull fritid. Fritidsverksamhet och föreningsliv ska vara öppna och tillgängliga även för personer med funktionsnedsättning.

- Kommunen ska stötta föreningar i tillgänglighetsarbetet, tillsammans med Riksidrottsförbundet och genom det idéburna offentliga partnerskapet med Passalen.
- Föreningar ska kunna få kommunala bidrag för att starta verksamhet inom **parasport**.
- Vi vill arrangera en **funktionshinderdag** där kommunala, privata och ideella aktörer presenterar sina verksamheter – så att det blir lättare att hitta rätt stöd och aktivitet.

## Boende genom livet

Trygga och sociala boendelösningar är avgörande för livskvaliteten.

- Gemensamt boende utifrån funktionsnedsättning kan skapa gemenskap och trygghet – både för de boende och för personal.
- Vallentuna ska kunna erbjuda särskilt **äldreboende** för personer inom LSS, eller LSS-anpassade platser inom vanliga äldreboenden.
- Personer som gått i pension från daglig verksamhet men inte behöver äldreboende ska, om de vill, kunna flytta till ett gemensamt boende med möjlighet till aktiviteter på dagtid.

## Barns rätt till fritid, vänner och självständighet

Barns liv är mer än skola. Det gäller alla barn. Därför ska stödet anpassas efter barns liv, inte tvärtom.

- Barn under 13 år med LSS-insatser ska ha rätt till **fritidshem** även om föräldrarna inte arbetar heltid. För många barn med funktionsnedsättning är fritids den viktigaste aktiviteten efter skolan.
- Barn över 13 år ska ha möjlighet till personlig assistans efter skoltid för att kunna umgås med kompisar – utan att föräldrar alltid måste vara med.

## En väg in: mindre krångel, mer stöd

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning har i genomsnitt kontakt med 42 olika myndigheter. Det är inte rimligt.

Vi vill införa **en väg in till kommunen** för funktionsnedsättningsfrågor, så att familjer slipper bollas mellan skola, socialtjänst och andra förvaltningar.

## Utbildning, arbete och daglig verksamhet

- Vi vill pröva att erbjuda läsa, skriva och räkna som en del av daglig verksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning som vill behålla och utveckla sina kunskaper efter avslutad skolgång.
- Unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar riskerar att hamna i långvarigt utanförskap efter grund- eller gymnasieskolan.
- Utbildnings-, arbetsmarknads- och vårdinsatser måste samordnas så att unga snabbt får rätt stöd och psykisk ohälsa kan förebyggas. Unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hamnar ofta i ett onödigt glapp mellan skola och arbetsliv.

## Tillgänglighet i vardagen

- Vi vill testa **tillgänglighetsvandringar** – *”Inga hinder här”* – där unga med funktionsnedsättning själva kartlägger hinder i den offentliga miljön, från skolvägar till badplatser.
- **Skolskjutsen** måste fungera för barn med funktionsnedsättning så att de kan ta sig till undervisning, praktik och kunna ha en aktiv fritid.

## **Gemenskap och motverkad ensamhet**

Att ha någon att vara med är grundläggande. Ändå är många unga och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning ensamma, helt utan vänner.

Vi vill att kommunen underlättar vänskap genom aktiviteter och träffar över gruppboenden – oavsett om de drivs i kommunal eller privat regi, för att öka chansen att man hittar någon man kan umgås med.

## **Specialförskola – rätt stöd tidigt**

För en mindre grupp barn med stora svårigheter tidigt i livet kan specialförskola vara det bästa alternativet.

- I dag finns språkförskola i samverkan med Region Stockholm.
- Vi vill också se en specialförskola för barn där exempelvis autism eller intellektuell funktionsnedsättning upptäcks tidigt.
- Alla barn ska känna sig trygga och kunna delta i förskolan på sina villkor.